

Sy-li spěwał,
Pilnje džělať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džělať
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njobjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

* Sserbiske njedželske kopjeno. *

Wudawa so kóždu sobotu w Šmolerjez knihicizšćezěrnj a płaczi šchwórtlětnje 100.— hr.

4. njedžela po swj. Trojizy.

Žap. štuki 4, 23—31.

Hdyž džěńbnjshi džěń čłowjekow a jich čžinjěnje wobkědž-
bujesć, móže so čži šdacž, jako njeby wot křesćizijanstwa wjele
wjazy šbytkne wostalo. Wšětož křesćizijanstwo najpředny n-
šnutkowne žiwjenje džywa a tole do najkrućišćeho wostala ō
šwiřka i Bohom staja. Nařćy čžaj pak po šdacžu jenož šwonkne
žiwjenje staje. Temu wšćho myšjenje a próžowanje płaczi. Šnut-
kowne žiwjenje, žiwjenje duřće, šměřćnje, mēńja jeni, njetře-
bamšće starosćje šebi čžinicžje i tym, myřćla druřć. Šćho prařić
ty i tomu? Šćy šebi rospominať, hacž je wšćho jeno, so žane
šnutkowne žiwjenje mařć a so wono woprawdže so šjewuje,
a tehorunja, so je to se šćhodowanjom wšććeho, tež šwonkowneho
žiwjenja, hdyž šnutkowne čžerpi. Widžćdmy šarđžene njedžele
šwonkowne žiwjenje přěńjeje křesćizijansćje wořćady, kať wona
wjeřele roscžesće a so móžnje rošćiwasće. Ale tónle šćožowny
čžaj dolho njetrajesće. Wšććezžiwizy je wšććěch štronow nast-
wachu. Šćhož běřće Jeřuf wucžobnikam do přěđka prařić, wo
njepřćezćelstwoje tym a tamnym, to so něťko dopjelni. Š tuteho
čžajća čžěřnosćje je nam džěńřa něřćto podate, nam, kiž mamy
tež čžerđi čžaj, niž jenož, so bychmy nawuknyli, kať řu woni šć
čžajćy přćěťrali. Přěńja křesćizijansćka wořćada bě modleřćka,
modleřćke žiwjenje bě jejna řylnosć. Njedyrbjća tež našća byčž?

Modleřćke žiwjenje w našćich wořćadach je nuřne.

1. Čžehodla je nuřne.
2. Rařće měto wono byčž.
3. Rařće žohnowanje bychmy wšććizy i teho měli.

1. Dobroty dla, bēdnemu čłowjekej wopokasaneje, bēřćtaj
japosććolaj Pěťr a Jan jataj byťoj. Šćóněńje jeju puřćezćichu
i tym křutym přćihćasćanjom, so njebyřććtaj ničō wjazy čžinilōj
ani rēććalōj w Jeřufowym mjenje. Wonaj bēřćtaj pak wot
řwōjich řudnikow woteřćolōj i blyřćezćatym wōćžćom a i řćhoblym
wufnacžom: Njemōžemoj řo wšććať teho wostajćež, so bychmoj
njereććalōj, řććtož řmōj widžćalōj a řlyřćalōj. Tať bēřćtaj derje
wojowawšći dobheće dostaťoj. Š wulkej starosćju bē mjes tym
wořćada domach na njeju čžakala. Šćho potom, hdyž řo njewrō-
čžiććtaj? Njebēřće to řonz i wořćadu? Byčže abo njebyčže, wo
to tehdy džěřće, to bēřće ta nuřa, kiž tehdy wšććho wobřnježesće.
Wojořćež čžiććeho pjatka řařćo we wutrobach nastawasće. Jako řo
wrōćežiććtaj, bē wēřće wulke wjeřele. Ale wo tym řo nam ničō
njepřaji. Njepřćezćelstwo tola tež dale wōřća, a řććtož bēřće tōn
krōćž hiřćežće tať něťkať řahodnje woteřććo, móžesće řo bōřćy se
wjetřćim wotnřćchom wōřćpjetowacž. W tajćej čžěřnosći řo wo-
řćada řeńđže, tať kať tež džěńřa hiřćežće řo stawy doma řeńđu, je-
dyn řo druřćeho džeržecž pntajo, hdyž je nan abo macž wumřćel abo
druřće njesbožo dom potřćeřććo, tať so přćichod čžěńny přćede
wšććěni leži. Njebēřće tehdy tež tať kať w přěńej křesćizijansćkej
wořćadže, so wšććizy hromadu koleni řhibowasćežće? Abō nje-
dōńđže i modlenju, ale jenož i řćaburřććemū a po prawym nje-
wužiććnemū šćoržěńju? Abō bēřće hiřćežće hōřće, tať řo řo lu-
džo řabytēmmū a tola tať blyřćemū Bohu šćpjećowachu? Nuřa wu-
čži jennyh řo modlicž, tamnyh řakřćiwacž. A džěńřa je tež řařćo
tajki čžaj nuřy w křesćizijansćkej wořćadže a řa nju. To wšććićć
nastupa, kotřćiž čžjedža woprawdže křesćizijěńjo byčž. Wšććetož
woni njemřććla přći tym jenož na řebje kať řwēńńje řmyřććeni, tež

niz jenož na našch lud wot njeprscheczelow žalostnje krjudowanu, woni njemyšļa jenož na zyrkej, kotraž po šdaczu na frontje sahuby kroczi, jich čzwiluje wjele bóle ta bojsočz: Schto potom, hdyž našch wobohi, bludny, khorny lud wjazy kšcheczijskiji njebudže a bycz nje- fchze, hdyž wschitke te njepečzinki, dženska hižo sle doščz, pscheyz hóršche bywaja, hdyž šebicziwoščzi a mamonowemu duchu a wschit- kim tym druhim hrěchani niz prošča wjazy njesadžeŭa, niz kuf wěry a šwědomnja? A njejšu tež kšcheczenjo, š najmjeńšcha tajzy po mjenje, we wulkim strasche, so bychu wot torhazeje rěki šwěta šobu storhjeni byli, šabwšchi napominanja: Nječzinteže po ru- nym waschnju šwěta? To je tola po prawym našcha najwjetšcha nusa, a wjele tyžazow to njepytnje, so runje tehodla š nami taš hubjenje steji. A tennu ma hišcheže kóždy šam šwoje wobčežnosče. Schto mamy čziničz? O, derje wěm, šchto čzinimy. Škoržimy a wobškoržujemy, ale to dale njeponša. My jako kšcheczijskije wošady chzemy modlešče žiwjenje wjesčz, niz jenož w myš, to by žalostny nješčz byl. Šlej, njewěriwemu šo tež druhdy: „Džalo- wano Bohu“ abo: „Ach Božo“ wušunje. Ně, modlešče žiwjenje je nam nušne, niz modlešče wošomiki.

2. Kajke mělo paš tajke modlešče žiwjenje bycz? Ššw. Wótečenášch je šo š dobrym prawom pschikladna modlitwa mjeno- waš. Še šamšnym prawom mohla šo modlitwa přenjeje kšche- sczijskije wošady pschikladna mjenowacž. Kajka dowěra š Bohu š njeje rěčzi. Njeprscheczel je wěščze móžny, ale šchto móže šo tebi runacž, ty wschehomóžny Božo? Našchich modlitwom přeni brach je tón: Našcha dowěra š Bohu je šlabuščka. Našchij šro- madnej modlitwje š nješješam šahaza, wšchě šadžewšči pschemóžaza rěštoščz pobrachuje. Šež kšcheczijskija wošada je šo na to šwu- čzika, čšlowišku wulkosčz a móž wobdžiwacž. Rěčzimy hušto wo pschirodžinnych šakonjach a mozach, kiž wschitko rjaduja; nam po- brachuje hušto tež ta wěra, šo tón, kiž wschitko w šwojej ruzy ma a wschitko derje wobštara, ma wóžnowške wěščzo ša jenotliwe šwe- jich džěčzi, šo je wěrnó: Tón, kiž čžerwika njesabudže, tež š nami psches žiwjenje pscheczelnje dže. Runje to paš je wažne, šo šměmy Bohu tež malicžkosče poručecž. A kaš hušto šo w modlitwje dwě- lowanje jawi: Budže šchto pomhacž abo njebudže ničzo pom- hacž? Kaš wošebje pschikladnje šo kšcheczijskija přenja wo- šada š tym modli, šo wscho šwontne, taš rjez čželne wuwostaji: Nješšchimy ani šlowežka wo tym: Šój, Šnježe, a šahub šwojich njeprscheczelow, abo: Šwaš murje wošolo naš, šo by šo nje- pscheczelow móž naš dóšknycž njemohla. Kaš šo wěžy rošwija, to žyle Bohu Šnješej pschewostaja. Woni jenož prošča wo móž, šo bychu móšli to šwoje došonjecž w čžžkim čžaku, a wo prawu šwěrnosčz w džele. Šim bě žyle jašne: Čžinimy my to šwoje, potom tež Šóh to šwoje čžini. My mamy šo w modlenju hušto taš, šo došpóšnje došaha, hdyž Šóh to šwoje čžini, měšto teho, šo bychmy wo to proššči: Šnježe, šchto chzešch, šo bych čžiniš, a š džá- tom špóšnali, šo chze naš Šóh ša šwój grat trjebacž. Kaš móža našche modlitwy na to waschnje wušpěšchne bycz?

3. Kajke žohnowanje bychmy š tajšeho modleššeho žiwjenja měli? Přenja kšcheczijskija wošada bě drje mala, niz wjele wjetšcha hacž našche jenotliwe wošady šu, ale šchto je wona do- šonjaka w krutym towarštwje š Bohom! Šóh a my, taš mamy wschudžom wjetšchimu. Ma to waschnje šmy njeprschewinjomni. Přenja kšcheczijskija wošada Bohu přjóšš nješpěšchne, kaš my to modlo hušto čžinimy, šo by wón runje taš čžiniš, kaš my chzemy, jako wón njeby tyžaz waschnjow a pucžow měl, šo by naš š čžěš- nosčjom wumohł. Šo wschak tež je jedyn plóš wěriwje modlitwy, šo šmy wo tym kručze pschekšwěščeni, šo Šešuwomi pscheczijskiji ničzo druhe njeošonjeja hacž Božu wolu, šo je, kaš je pscheyz

bylo: My šebi pomyšlišcheže, šle šo mnu ščžinicž, Šóh paš šebi pomyššli, wscho derje ščžinicž. Š teho měšesche kšcheczijskija wo- šada šwoju khrobkosčz we wschitšich pošdžiščich žalostnych wšcho- rach, kiž psches nju džěchju, haj šamo w šmjerczi. Tehodla nješč je to tež našche modlešče žiwjenje: Niz, šo bychu našche myšle a pucze Bože byle, ale nawopaš jeho našche. Šotom njetriebamy šo prašchecž, hacž šo modlitwy wuššchich. Šóžda pschitkóže hacž š wu- trobje Božej, kóžda pschintješe nam tu šbožnu wěštosčz: Še wschěm, šchtož Šóh nam da abo wošmje, š nami derje měni. Šacž bu přenja kšcheczijskija wošada wuššchichana, jako šo modlešche: Šošpěštrěj šwoju rukju, šo bychu šo wuštrawjenja a šnamje- nja a džiwny štale psches to mjeno twojeho šwjateho džěščza Še- šuša? Čžitaj jenož šwj. biblijšku štamjšnu! Šacž šo tež dženk- ša hišcheže štawaja? Še wschak šnate, kaš Šonika šwojeho šyna š džiwneho žiwjenja š modlenjom wumoh, šnate, kaš tamny šyn šo w štraschnej žušbje wušna, šo derje šacžawa, šo doma maš šo ša njeho modli, abo tamny šlawny wódžer wóššow, kiž šo taš wupraji: Šonka derje wěny, hacž šo doma ša naš modla, abo niz. Šbo móža š žyla šo modlazny ludžo hinaš, hacž še žohno- wanjom bycz? Ššy ras měl wažnu a čžžku kroczel čžinicž, šš přjedy šoleni šhibowaš, a šlej, še žohnowanjom šy šwoje džělo wuwjedł. Woni buchu wschitzy napjelšeni še šwjatym duchom a rěčzachu šlowo Bože š wješkosčju, taš šo nam dženska powjeda. Njeprscheczeljo a jich hida, ššóščz a nješčz jich wjazy njemylachu: Wješkosčz, hdy bychmy ju dženska měli! — Šuž tehodla: Šóh je pschi naš tudy, modlmy šo dha š njenu, čžescž a šhwalbu dajmy jemu! Šamješ.

M. w B.

Šladaj šo!

(Šotrəcəwanje.)

Tón čšlowješ paš tola žyle wopaš šrojumi bibliju a kšcheczijskiju wěru, kotryž, po šwojim šdaczu pytnyšchi ně- šajku wopacžnosčz we wuežbje abo něšajki njedostatš w žiwjenju a byczu tuteje zyrkwoje, paš na nju šjawnje abo potajnje šwari, paš š njeje šebi wuběhuje něhdže š druhim, pola kotrychž měni, šo wscho šbožo namaša, jedyn tajki, jena tajka njewjedža hišcheže, šchto to rěka, štam bycz Šhryštušoweje zyrkwoje na šemi. Šam, hdyž štejšich, tam dyrbišch ty džělacž a škutkowacž š modlenjom a š dobroproščenjom ša to, šo by to tam šěpie bylo a wscho taš, kaš to Šešuš Šhryštuš chze; a tuž to rěka šažo: jako štam twojese zyrkwoje dyrbišch ty šo wobhonicž najšhutnišcho w bibliji a ewan- gelionje ša tym prawym a wěrnym, dyrbišch ty pytačž Šešuša Šhryštuša šameho a potom šo ščžinicž čžinješ jeho šlowow a pschikajnow a wotpoložicž psches twoje ššutki šwěščenje šeje wěrnosčze a taš pomhacž jenemu kaš jenej žyle wošadže, kaš jenej žyle zyrkwi š wěrnosčzi a š žiwjenju we wěrnosčzi. Šchtož to hinaš wueži a čžini, tón je wotšupil wot teho, šchtož rěka: kšcheczijskij, kšcheczijskija bycz.

Šchtož paš je šwěru wscho tajke špytaš a čžiniš a widži, šo podarnto, tón dyrbi wschak haj potom hiež š tej zyrkwi a š tomu wěrnušnacžju, wo kotrychž měni, šo tam wěrnosčz nadeněže. Š tón dyrbi hiež — to njesabudžmy — tež tomu tamnemu Šešuš- šej; pschetož dwěmaj šnješomaj tola njemóžsch šlužicž. Šo šteji tola drje we wschěch biblijach. Špytašch-li to, njejšy ani kšche- sczijskij, ani čšlowješ, kotryž by š čžomu byl. A tu njeje tež šamol- šowjenja; pschetož ta dušcha, ta wěra wyšche wscheho. A šo šo šamolšwecž a prajicž: to njemóžu čžinicž šudži dla, abo šwójby dla abo bojsoče dla šo šajudža tebe a š dobom tu wot tebe wušwóšemu zyrkej a šektu.

Šchto chzychu tute pošleduje ryncžki? Štam něšchto prajicž, šchtož nam, šchtož kšcheczijskijam našcheho čžaka je jara nušne:

Rošbudni a rošbudženi dyrbinu byč a zyle kšhefčanstvo. Po-
kojčni a khablazu a litwzy a hymni bčhu hižo hewaf se škodni,
nětkole pať wjele bóle hiščeže! Tuž hladaj šo, šo tajšči nješy!
Gladaj šo, šo cze tajšeho nješčinja! Gladaj šo, šo woštanješch
zly kšhefčan, zyle kšhryštyfowzy!

(Dodamk.)

To tak mjenowane „Gnadaufte sjednocženstwo“ (Gnadauer
Verband oder deutscher Verband für Gemenschaftspflege und
Evangelisation) je wudašo malu knižku, kotruž pomjenuje Sieben
Sekten des Verderbens“, šwój naklad ma w Elberfeldže. Tuta
je dobra k čítanju a k pomučženju, šo bychu šo kšhefčanjenio hla-
dali nětkole, hdyž to niz jenož njewěra a njepobožnosč kojitej
kšhefčanow do šwojich kšezow, ale tež wšhelake sjednocženstwa
a sekty, kotrež pod rjenje kšincžazny a čžišče kšhefčanštinimi
mjenami kščež wleku, šo bychu popadowali wošadnych a wěrja-
znych. Rospomniwšči „šydom sektow škaženja“ pšchypomni tuta
knižka na kónzu: „Je jich hiščeže wjele druhich sektow, na kotrychž
wopacžne wučžby mamy tež wěščež š wošebitej kšedžblirwošču hla-
dacž, ale wone steja tola hiščeže w hlownym na šakladže kšhefčan-
ščeje wěry“. — Tole bu w lécže 1921 pišane; šnadž bč to hižo
tehdy pšchewjele prajene, t. r. šnadž bčhu šo hižo tehdy tu a
tam sjednocženstwa abo sekty šjewile, kotrež bčhu se šwojimi
wučžbami a šašadami runje tak abo šnadž hiščeže bóle štraščne
a škódne hacž te šydom. Nětkole, w lécže 1923, šjewjeja šo pať
tu a tam, wukhadžejo wošebje š wulkich městow, sjednocženstwa
abo tež sekty, kotrychž dyrbišch šo š najnjenšcha runje tak hladacž,
kaž tych našpomniwšch šydom, wo kotrymž potom hiščeže
šlowežko dodamy. Jedyn džěl tutyh bóle nowotariškich sjednocžen-
štwow šaběra šo š tym praštarym okultizmom a bliži šo š tym
jenej š tych šydom sektow, tym špiritistam. Okultizmus, to je to
šaběranje š tymi tak mjenowanymi potajnymi wěžami, kaž du-
chami, š wěščenjom atd.

„Te mjenowane sekty“, tak čžitanu to tam dale na kónzu
špomnjeneje knižki, „šu pať tutón jakožk kšhefčanščeje wěry wo-
puščežile; šu to „sekty škaženja“, kaž to Šětr praji; tehodla dyr-
binu pšched nimi warnowacž. Njech wščitzy, kotrymž je šbóž-
nosč dušche droha w našchim štrachapolnym cžaju, w kotrymž
šo jich to telko móžnych bludow pokafuje, šwěru wopominaju a
šebi špomjatkuja, ščtož je pišane 2. Šětr. 2. 1, 2: „Bčhu pať
tež šalščni profetojo mješ ludom, jako tež mješ wami budža
šalščni wučžerjo, kotřiž budža škradžu podtykowacž „šškódne
šezarštwow“, dofelž šapřewaju teho šnjefa, kiž je jich wukupil, a
šami šebi pšchivala nahle škaženje. A jich wjele pšndže to ša
nimi do škaženja, pšches kotrychž ščežčka teje prawdy budže
hanjena“. — To šlowo: „šškódne šezarštwow“ móžesh tež pšche-
ložičž: „sekty škaženja“.

Na přěnim městnje mjenuje knižka sektu „Adventistow šed-
meho dnja“, abo „Sabbatistow“, wo kotrychž je šo w tutym šo-
wjeńku hižo pišalo. Š bludžakami podobnych wušlicžkow, kaž je
to adventistowo šašapuja, šu šo to hižo japosčtoljo bčdžičž dyr-
bjeli, a tajšch drje je to wo wšchěch cžajach bylo. Tu „šaklužbu“
pať, tute wušlicžki do žyfa šwjajacž a jako wošebitu wučžbu pšchi-
pomjedacž a to hiščeže wo „wšchej kšhefčanškej ponižnosčži“ jako
tu „jeničžy šbóžnocžinjazu a wumóžazu“, tutu šaklužbu ma šašo
ras Amerika, a kaž š druhim cžze tež š tutym naš „wobšwožičž“.
Ludži kóji tuta sekta wošebje se šwojimi pišmami a knižkami,
kotrež pšches šwojich pškelnikow abo š wjeršcha pšches šwoje pškel-
nižy do domow nošy, kaž na pšch. „Herold der Wahrheit“, „Der
Zionswächter“, „Der kleine Freund“ a druge. Do žyfa, hladaj

šo pšched wšchěmi špižami a knižkami, kotrež šu wudate wot
„Internationale Traktatgesellschaft in Basel und Hamburg.“

Na druhim městnje šu nam mjenowani „Šhutni pštarjo wo
bibliji“ abo „Millennimus- oder Tagesanbruchslente“ abo
„Ernste Bibelforscher“. Woni šu kaž ta přěnja tež amerikaškeho
pokhoda. Tuta sekta je šotra přěnjeje, je kaž tamna, adventisti-
škeho wukhoda, njepšwječži pať, kaž „Adventistowo šedmeho dnja“
šabat, ale přěni džěň tydženja, t. r. njedželu. Adventistiškej šo
wobej šččež tehodla mjenujetej, dofelž š wošebitym šahorženjom
wocžakujetej pšchitšhad šesuja Šhryštuša, abo šěpje šnadž: wo-
cžakowacžkej, ale podarmo, šo dyrbjěšche šesuj Šhryštuš šašo
pšchincž dawno hižo, „dyrbjěšche“ tehodla, dofelž bčhu to cži
adventistišcy šmžšleni to tak wulicžili. Šlowny šaložer tuteje
sekty je Ruffel, wěšo tež amerikaški. Šo nim mjenuja jich tež
„Ruffelianšch“. W nowšchim cžaju mjenuja šo šami: In-
ternationale Vereinigung ernster Bibelforscher. Jich špižy wo-
khadžeja pola: „Wachturm, Bibel- und Traktatgesellschaft in
Barmen“; jich hlowne šyđto je Broomlyn w Šjednocženych
Štatach w Americy. Š jich špižow njech šu tu mjenowane:
„Zions Wachturm“, „Der Bibelforscher“ a „Volkskanzel“.

Ta dalšcha nam mjenowana sekta rěka: „Nowi Šwingianšcy“
abo „Nowojapoščtolšcy“. Šsu wokolo Budyščina hižo wot
wjele lět šem šnacži. Šim je šo to š jich woblicženjom a wocžako-
wanjom šesujšeweho pšchitšhada podobnje šle šesčto kaž adventi-
stičkim sektam. „Štaroirvigianšcy“ abo šěpje, cži přěni „Šwin-
gianšcy“ wučžachu, šo woni jako cži nowi japosčtoljo docžakaja
šesujšewy pšchitšhad. Tola, jedyn po druhim wuntřě a šesuj
Šhryštuš njebč pšchitšchol! Tuž dyrbjěšche šo něščto štacž, nje-
dyrbjěšche-li žyfa sekta rošpadnyčž. — Šyle kaž pola Adventistow:
— A to, ščtož to noweho bu, to šu „Nowojapoščtolšcy“. Šamje-
niža — Šheniš — potajkim Šakška, je hlowne město tuteje
sekty. Jich cžajopiš mjenuje šo „Neuapostolische Rundschau“.

„Mormonojo“ šu ta ščtwórta mješ tymi sektami škaženja;
šami mjenuja šo š tym wošebitym mjenom: „Ššwječži pokšled-
njeho dnja“. Jich šaložer je šašo jedyn Američan. Šmith je
jeho mjeno; tutón šaloži tutu nowu sektu, dofelž bčhu wšchě druge
sekty a wěrywšunacžja hrošnosčž pšched Šohom, kaž bč to w jeny
widženju šhonit. Šyle šaloženje a nastacž tuteje sekty je ščetro
špodžitwne. Jeho wučžba šaložuje šo na wučžby jeneho profety
Mormona; tute je Šmit, kaž wudawacž, namakal w jenej
hóřzy šahřebane, na škote šasle wo egiptowškich pišmikach pišane,
a pšdla tych šaslow bč „šbryla profety“. Šdyž šebi Šmit ju štaji,
móžesh wošcho čžitacž. Šle džitwne to šasle mječachu wošebitoščž
na šebi, šo njebčhu ša žuse wocži k wohladanju; haj, ništón, šhiba
Šmit, njeje je ženje wohladať. To, ščtož je Šmit, šesady ša-
wěščka šedžo, jenemu pišarjej š tutyh šaslow čžitak, bu do jeneje
knihe šapišane, kotruž „Mormon“ mjenuja. A to je džitwne
kniha, tutón „Mormon“. Šowjeda nam wo prawobudlerjach
Ameriki, wot twarjenja Šabelščeje wěže hacž do lěta 424 po
šesujšewym narodže. Šo je wudowa jeneho amerikaškeho přě-
darja wobšwědčička, šo je to š wulkeho džěla wšate š jeneho ro-
mana, kotryž bč jeje muž pišal a kotryž bč šo šhubit, njefadžewa,
šo jich tyšazy tutu knihu ša šwoju šwjatu knihu maju. Šónz tu-
toho profety Šmita bč šrudny a džitwny. Šč ša šwojich pšchi-
wizowarjow nowe město šaložil — w Americy njeje to abo njebč
to tehdy tak cžěžke wokolo 1840 — bč jeho mječanošta a š dobow
hoščenžar wo wulkim hoščenžu tutho městě, bč pať tež general
wošebiteho wójška tuteho městě; jako pať šo wukopa, šo mješ-
čech jich wjazy ženow, bu tyšjeny, tola w šaslowje wot rošhorje-
neho luda šatšeleny, jako bč šalle 39 lět šary. Jeho pšchitšho-
warjo — bč jich na 15000 — wučžěch a šaložichu nowe město

„Nowy Jeruzalem“ w kraju Utah, dobychu i zyteho swjateho pšchi-
běžt a Amerika pšchipojina stóněžnje tutón nowy stat, jako bě pre-
sidenta tuteho stata sjawnje sakasať, so by jchtó wjaz hačž jenu
žoni měl. Tola w potajnym je to pšchi tym wostalo. A tole, so
maja woni wjele žonow, to džěli tutu póhansko-křesćansku sektu
wot wšchěch druhich křesćanskich sektow; póhanska je wona teho-
dla, dokelž wučži, so je wjele Bohow. Seje požěljó pytaju wožebje
mlóde holzy ja wučěhjenje do Utah dobyčž, a to je žo jim hušto
doječ tež radžiko. W Utah stutkuje ewangelski duchowny Zimmer
w jenej ewangelskej wožadže a prózuje žo wožebje, pomhacž tym
saglepjenym a sawjedženym žónskim. —

(Pofracžowanje.)

Zyrkej a stat.

Salka wychnosč je žo, kaž drje je snate, w poslednim čažu
rosčudžila, to wot stata postajene wobmjěšowanje zyrkwinych daw-
Zyrkwi by to nětk, tak uohl žeb to myšlicž, móžno bylo, dawki
niz dohodow — sběhnyčž a zyrkwi domolicž wyšče dawki sběracž.
Zyrkwi by to nětk, tak uhol žeb to myšlicž, móžno bylo, dawki
tak wyščo powyšćicž, so i nimi telko pjenješ dostanje, kelkož po-
trjeba, tak so by i tym to nětk pjenježna nusa zyrkwi nimo byla.
Tola tak njeje! Džě žem to do žyla na dobo tuta swólniwosč tu-
teje hewak pšecčiwó zyrkwi tak nješecčelneje wyšćnosče a
teje pšecčiwó zyrkwi niz hinať smyšleneje wjetšćiny sakšeho
šejma? Čžehodla čžedža nadobo zyrkwi w tutym dypku žwo-
bodnosč dacž? Woni tam to derje wjedža, so by jene wulke po-
wyschenje zyrkwineho dawanja sa žobu mělo to, so by jich wjele
i zyrkwi wustupiko. A to woni tola čžedža! Dotalne nasho-
njenje je pokasať, so žo wot tamneje strony kóžde powyšchenje
zyrkwineho dawanja sa to wužije, so tak prawje sa wustupjenje
i zyrkwi šecžuwaja. Powyšchenje zyrkwineho dawka by pať
pšchi něčžičich postajenjach sa dawki njenje te njenje bohate
worichy luda potrejchilo, wjele bóle a wožebje te bóle bohate
worichy a by tak i tomu dowjedlo, so i zyrkwi wustupja. Čšto
pať mohlo pšecčiwónikam zyrkwi lubšče bnež hačž to, so zyrkei
wjele tajkich šhubi, kotřž jamóža dawki dawacž! To, jchtóž žo
zyrkwinšy smyšlenym nasčjeje Sakšjeje najmjene špódo, je to,
so žo sakša wyšćnosč widomnje wo to prózuje, žo pšes pšchi-
swolene powyšchenje zyrkwineho dawanja wuwinyčž dopjelnenju
žwojeje winowatosče pšecčiwó zyrkwi, teje winowatosče, ko-
traž bu pšes wulostat a pšes Lipsčžansku fakultu prawa wob-
krucžena. Tuta winowatosč je wožebje ta, so ma sakši stat sa-
kónšte statne pšchinosčki i dohodam duchownych měricž niz po licž-
bje měrneho čžaka, kotraž 4½ milliona wučžinješče — to nětkle
do žyla ničž njeje! — ale po měrje tukhwilneje njehódnosče něm-
šjeje hriwny. Dohož pať sakši stat tole njecžini, je dowolenje
powyščenja zyrkwineho dawanja jedyn dar jara dwělonneje hód-
nosče; žyle wěšče njewupomha wón zyrkwi i jeje wulkeje nusy! —

Měšćžanski škulski hamť w Drježdžanach je nětk, žo štožuju
na nowy wufas wo křesćžanskich žwojedženjach ministra Gleib-
nera, přenje šłostanje wuprajit. Jedyn křesćžanski nan, kotřž
njebě žwojemu žynej na nalětnim pokutnym dnju do šhule hieč
dať, bu i 300 hr. — se wšchěmi pišćnyimi dawkami wšcho hromadže
610 hr. — abo i 2 dnjomaj žedžanja pokšostany. Pšecčiwó
šłostanju bu powołanje (refurs) sapoloženy.

— W polodniščež Sužy w Žitawškim škulškim wokrjeju
žo katolšy staršči dale a žylnišcho wobaraja pšecčiwó wumozo-
wanju w nabožinje a jim žu nětk na pomož pšchischli ewangelsžy
staršči tamnych gmejnow. Čštwórtk žyžjenja bě tam we Wo-

strowzu do hoščenja šhromadžina ewangelskich staršich powo-
lana. Tola kommunistiske čžjody i Girschfeldy, podpjerane wot
šocialdemokratiskich wjednikow špomnjenych gmejnow, štorhnychu
wodženje šhromadžiny i namozu na žo. Tuž wučžezechu křesćž-
jansžy staršči, kiž žo nočžychu w tutej wožebnej wěžy i tajkimi
ludžimi nažadžowacž, do towarštownje katolšow a došončiču
tam pod šchitom polizije žwoju šhromadžinu, kotraž bě žylnje
wopytana. Pšchija žo ščžehowaza rešoluzija: „Ewangelsžy staršči,
w katolškej towarštowni we Wostrowzu (Dstriz) šhromadženi,
žu i katolškim staršćimi pšesčene w najwótrichim šažudžo-
wanju šadžeržnja sakšeho kulturoweho ministeršwa pšecčiwó
katolškim šchulam Wostrowskeho wokrjeja. Woni widža w tajkim
šakrocženju to pšchijewjenje wožebiteho šawa w tutych gmejnach
a žadaja žeb, šchitajo žwoje křesćžjanske prawa, so by žo tutón
nabožinje pšecčiwny wufas hnydom wrócžil, kotřž maja tež
ewangelsžy staršči sa i wěrje njepodobny nadpad na wožobinšku
a nabožnu žwobodu.“ — Katolšy staršči džělaja dale šchryť
a njecželu džěčž do šhule, hačž runje bu jim i šłostanjom i pie-
njejami hačž do 30 000 hr. hrožene.

S bliska a i daloka.

Serbška Boža žlužba w Drježdžanach. Poslednju nie-
dželu w juniju žo w Drježdžanach w šchizněj zyrkwi popoldnju
¼ hodž. jažo šerbške kemschenje i předomanjom a i Božim wot-
kasanjom wotměwa. Předomanje směje f. Domajška i Budestez.
Kóždy ewangelski Šerb i Drježdžan a i wokoliny je hačž nanaj-
wutrobnišcho sa lubu žwojatocžnosč w macžernej rěči do šchizněje
zyrkwi pšeproscheny. Pšchewinny wšchě šadžewki! Pšchindžny

Schwórtk, 28. junija, dopoldnja šhromadža žo duchowni žy-
leho lužičkeho konsistorialneho wokrjeja i hłownej konferency tu-
teho leta w Budyšćinje; wona wotměje žo pod pšchědžystwom
f. tajneho zyrkwineho rady Rosenfranza; pšchitomny budže drje
tež f. krajny biskop Žhmels.

„**Pomhaj Bóh**“ žeb na nowe bėrtklėta škasacž, njesabudž
ničtón, wožebje tón niz, kiž jo wožebje pšes pošť dostawa. Pla-
cizč budže na nowe bėrtklėta 200 hr. Komuž je to pšchewalo,
dokelž dyrbi to ješto nimale na bėrtklė džělč, njech žo njelombži,
žyle ješto sa „**Pomhaj Bóh**“ dacž, pať we wudawařni pať du-
chownemu. —

Mr. w L. ja 5. p. Šswj. Tr.

Křch. w R. ja 6. p. Šswj. Tr.

Biblija — čžas — čžłowjek.

27. žyženi, wot 1. hačž do 7. julija.

1. **Pjata njedžela po Šswj. Trojizy:** Žap. šl. 5, 34—40. —
šh. 769. — Žuf. 12, 16—40.
2. **póndžela:** ps. 80 — šh. 20 — Žuf. 12, 41—59.
3. **wutora:** ps. 81 — šh. 162 — Žuf. 13, 1—17.
4. **šrijeda:** ps. 82 — šh. 463 — Žuf. 13, 18—35.
5. **šchwórtk:** ps. 83 — šh. 231 — Žuf. 14, 1—14.
6. **piat:** ps. 84 — šh. 831 — Žuf. 14, 15—35.
7. **žobota:** ps. 85 — šh. 465 — Žuf. 15, 1—10.

Samolwity redaktor: šarať W h r g a c ž w Rožacžicach.

Čžiččž Šsmolerjež knižicžišćeržnje a knižaržnje,
šap. družštwó i wobmj. rukowanjom w Budyšćinje.